

Täysistunto

Torstai 10.10.2024 klo 16.01—19.49

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2024 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.27 Valtiovarainministeri Riikka Purra (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvoverolakia siten, että matkailuautoilta kannettava ajoneuvoveron käyttövoimavero määräytyisi jatkossa muiden M1-luokan henkilöautojen käyttövoimaveroa vastaavalla tavalla.

Matkailuauto on erikoisvarusteltu henkilöauto. Ajoneuvovero kannetaan etukäteen 12 kuukauden pituiselta verokaudelta päiväkohtaisena verona. Henkilöautojen ajoneuvovero koostuu CO₂-päästöperusteisesta perusverosta ja muilta kuin bensiinikäyttöisiltä ajoneuvoilta kannettavasta käyttövoimaverosta. Ajoneuvoveroa kannetaan vain niiltä päiviltä, jotka ajoneuvo on rekisterin mukaan liikennekäytössä. Ajoneuvoverorasitusta on siten mahdollista vähentää ottamalla ajoneuvo pois liikennekäytöstä silloin, kun sitä ei käytetä liikenteessä.

Dieselmääräisen matkailuauton käyttövoimavero nousisi nykyisestä 0,9 sentistä 5,5 senttiin päivältä jokaiselta ajoneuvon kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta. Lähes kaikki matkailuautot ovat dieselmääräisiä. Kuitenkin kohtuullisuussyistä matkailuautojen käyttövoimaveroa määrättäessä huomioon otettava ajoneuvon kokonaismassa rajattaisiin muista henkilöautoista poiketen vain 7 500 kilogrammaan. Tätä painavimmat matkailuautot ovat useissa tapauksissa linja-auton alustalle jälkikäteen rakennettuja. Tämä rajoittaisi verorasituksen nousua kaikkein painavimmilla matkailuautoilla.

Matkailuautojen ajoneuvoveron käyttövoimaveron korottaminen korvaa osana hallituksen neuvotteluissa vuosien 2025—2028 julkisen talouden suunnitelmasta sovittuja toimenpiteitä päätetyn matkailuautojen autoverotuen asteittaisen poistamisen. Toimenpiteen staattiseksi yhteisvaikutukseksi vuosille 2025—2028 on julkisen talouden suunnitelmassa mitoitettu yhteensä 38 miljoonaa euroa.

Valmistelun yhteydessä arvioitiin, että asetettu verotuottotavoite voitaisiin saavuttaa varmemmin korottamalla matkailuautojen ajoneuvoveroa kuin poistamalla matkailuauto-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 100/2024 vp

jen autoverottomuus. Matkailuautojen valtiontaloudellinen vero on autoveroa perustellumpaa toteuttaa ajoneuvoverolla, koska ajoneuvoveron korottamiseen liittyy todennäköisesti vähemmän verotuottoja pienentäviä negatiivisia käyttäytymisvaikutuksia.

Korotettua veroa sovellettaisiin 1.1.2026 ja sen jälkeisiltä veropäiviltä kannettavaan matkailuautojen ajoneuvoveron käyttövoimaveroon. Koska käyttövoimaveron on päiväkohtainen ja se kannetaan etukäteen 12 kuukauden pituiselta verokaudelta, sisältävät jo ensi vuonna lähetetyt veroliput korotettua veroa.

Ajoneuvoveron tuoton kasvu jäänee kuitenkin staattista arviota pienemmäksi. Veromuutos todennäköisesti vähentää matkailuautojen liikennekäytössäoloa ja siten myös matkailuautojen perusveron tuottoa nykyisestä. Tämä vaikutus huomioon ottaen veromuutoksen arvioidaan lisäävän ajoneuvoveron tuottoa 10,5 miljoonalla eurolla vuodessa. Vuonna 2025 verotuoton lisäys olisi arviolta noin kolme miljoonaa euroa, joka kertyisi vuodelle 2026 etupainotteisesti maksuunpantavasta verosta.

Keskimääräisen kokonaismassaltaan 3 500 kilogrammaa painavan dieselkäyttöisen matkailuauton ajoneuvoveron käyttövoimaveron nousisi noin 590 euroa vuodessa, jos matkailuauto pidetään liikennekäytössä koko vuoden. Jos auto on liikennekäytössä arvioidun keskimääräisen ajan eli noin 190 päivää, määrä olisi keskimäärin noin 310 euroa vuodessa lisää. Keskimääräisen matkailuauton käyttövoimaveron olisi korotuksen jälkeen noin 700 euroa vuodessa, jos matkailuauto pidetään koko vuoden liikennekäytössä, keskimääräisellä liikennekäytössäololla noin 370 euroa vuodessa.

Vaikka matkailuautojen liikennekäytössäolon odotetaan ehdotetun muutoksen seurauksena vähenevän jonkin verran, matkailuautojen todellisten käyttöpäivien tai niillä ajettavien ajokilometrien määrä ei todennäköisesti kuitenkaan vähene yhtä paljon. Liikennekäytössäolon väheneminen johtuisi ennemminkin ajoneuvoverorasituksen alentamiseen tähtäävien liikennekäytöstäpoistojen lisääntymisestä.

Henkilöautoja alemman käyttövoimaveron tasolle matkailuautojen kohdalla ei ole erityistä perustetta — eli nykyiselle tasolle. Matkailuautojen käyttövoimaveron nykyinen verotus on hyvin alhainen, minkä vuoksi esitetty korotus on prosentuaalisesti suuri.

Arvoisa puhemies! Veronkorotusta voidaan pitää kuitenkin suhteellisen maltillisena verrattuna käytön kustannuksiin euromääräisesti. Ehdotetulla muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia matkailun määrään, kotimaiseen matkailuelinkeinoon eikä päästöihin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Niemi.

18.32 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa ministeri, runsaasti olen saanut nyt kyselyjä tästä asiasta, kun olen näitä matkailuauto-, asuntovaunuihmisiä. Eihän se tosin koske asuntovaunua, mutta koskee matkailuajoneuvoa. Ja todennäköisesti, kuten arvoisa ministeri sanoi, tämä tulee aiheuttamaan melko lailla tarkkaa käyttöpäivien käyttämistä ja laskemista, että kuinka paljon kannattaa vuodessa pitää sitä matkailuajoneuvoa liikennekäytössä.

Mutta kysymykseni arvoisalle ministerille koskee sitä, että tähän ei ymmärtääkseni koske näitä retkeilyajoneuvoja, mitkä on rakennettu autoverovapaasta pakettiautosta. Niihän on kahta eri tyyliä. On joko kevytkuorma-auto tai retkeilyauto. Ja jos olen oikein ymmärtänyt, niin näitä se ei varmaankaan koske. Onko näin, arvoisa ministeri?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 100/2024 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kun täällä ei ole muita puheenvuoroja, niin haluaako ministeri vastata?

18.33 Valtiovarainministeri Riikka Purra: Arvoisa puhemies! Todellakin tämä veronkorotus koskee näitä dieselkäyttöisiä ja käyttövoimaveron piirissä olevia matkailuautoja, joista osa on rakennettu näistä vanhoista linja-autoista. Sen tarkemmin valitettavasti siihen, minkälaisia kategorioita näiden sisällä vielä voi olla, en osaa vastata, mutta se varmasti ilmenee tästä hallituksen esityksestä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.